

UMOWA

między

Rządem Rzeczypospolitej Polskiej

a

Rządem Republiki Federalnej Niemiec

o współpracy służb policyjnych, granicznych i celnych

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Federalnej Niemiec, zwane dalej „Stronami”,

- dążąc do dalszego rozwoju dwustronnych stosunków w duchu Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z dnia 17 czerwca 1991 roku,
- powodowane pragnieniem dalszego rozwoju współpracy i utrwalania stosunków przyjaźni,
- przekonane o istotnym znaczeniu współpracy służb policyjnych, granicznych i celnych dla zapewnienia bezpieczeństwa obywateli,
- dążąc do ustanowienia optymalnych zasad, form i sposobów współpracy operacyjnej i działań prewencyjnych wymienionych służb.
- uwzględniając i rozszerzając zobowiązania międzynarodowe, prawo Unii Europejskiej, w tym dorobek Schengen, w szczególności Konwencję wykonawczą z dnia 19 czerwca 1990 roku do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, zwaną dalej „Konwencją wykonawczą do Układu z Schengen” oraz wewnętrzny porządek prawny swoich Państw,
- przekonane o istotnym znaczeniu współpracy dla skutecznego zwalczania przestępczości, w szczególności przestępczości zorganizowanej, jak również terroryzmu,

- korzystając z dotychczasowych doświadczeń we wzajemnej współpracy,
- kierując się zasadami równości, sprawiedliwości, wzajemności i obustronnych korzyści,

uzgodniły, co następuje:

Rozdział I

Przedmiot i zakres stosowania Umowy

Artykuł I

Zakres współpracy

1. Strony zobowiązują się do współpracy w zapobieganiu, wykrywaniu i zwalczaniu przestępstw oraz ściganiu ich sprawców w rozumieniu prawa wewnętrznego obu Stron, w tym wzajemnego udzielania pomocy przez właściwe organy, o których mowa w artykule 2 ustęp 1, oraz współdziałania w zapobieganiu i przeciwdziałaniu zagrożeniom bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Strony zobowiązują się także do współpracy właściwych organów, o których mowa w artykule 2 ustęp 1, w zakresie:

- 1) poszukiwania osób zaginionych;
- 2) czynności związanych z identyfikacją osób o nieustalonej tożsamości i nieznanymi zwłokami.

3. Strony zobowiązują się do współpracy, w tym wzajemnego udzielania pomocy przez organy, o których mowa w artykule 2 ustęp 4, w zapobieganiu, wykrywaniu i zwalczaniu czynów zabronionych, które uznawane są za następujące wykroczenia według prawa wewnętrznego obu Stron lub uznawane są za następujące wykroczenia według prawa wewnętrznego jednej Strony, a zarazem jakiegokolwiek przestępstwo według prawa wewnętrznego drugiej Strony:

- 1) kradzież lub przywłaszczenie;
- 2) uszkodzenie lub zniszczenie mienia;
- 3) spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- 4) prowadzenie pojazdu bez uprawnień;
- 5) prowadzenie pojazdu bez dokumentów;
- 6) przekroczenie granicy państwowej wbrew przepisom;
- 7) przebywanie na Terytorium Strony cudzoziemca bez tytułu prawnego;
- 8) niewykonanie przez cudzoziemca obowiązku opuszczenia Terytorium Strony;

- 9) nielegalny przywóz, przewóz i wywóz towarów, objętych zakazami i ograniczeniami wynikającymi ze względów moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia, życia osób i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony dóbr narodowych mających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną albo ochrony własności przemysłowej i handlowej;
- 10) przywóz lub wprowadzenie do obrotu towarów z naruszeniem przepisów celnych lub akcyzowych.

Artykuł 2

Właściwe organy

1. Właściwymi organami do współpracy są organy centralne oraz organy przygraniczne.

2. Organami centralnymi są:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) minister właściwy do spraw finansów publicznych,
  - b) minister właściwy do spraw wewnętrznych,
  - c) Komendant Główny Policji,
  - d) Komendant Główny Straży Granicznej,
  - e) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - f) Szef Służby Celnej;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych,
  - b) Federalne Ministerstwo Finansów,
  - c) Federalny Urząd Kryminalny,
  - d) Prezydium Policji Federalnej,
  - e) Kryminalny Urząd Celny.

3. Organami przygranicznymi są:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) w odniesieniu do organów Policji:
    - Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim,
    - Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie,
    - Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu,
  - b) w odniesieniu do organów Straży Granicznej:
    - Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej,

- Komendant Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej,
- c) w odniesieniu do organów Służby Celnej:
  - Dyrektor Izby Celnej w Rzepinie,
  - Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie,
  - Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) w odniesieniu do organów policyjnych:
    - Prezydent Policji w Berlinie,
    - Prezydium Policji Kraju Związkowego Brandenburgii,
    - Krajowy Urząd Kryminalny Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Prezydium Policji w Neubrandenburgu, Prezydium Policji w Rostoku i Krajowy Urząd Policji Wodnej Meklemburgii-Pomorza Przedniego,
    - Krajowy Urząd Kryminalny Saksonii, Dyrekcja Policji w Görlitz, Dyrekcja Policji w Dreźnie, Dyrekcja Policji w Lipsku, Dyrekcja Policji w Zwickau, Dyrekcja Policji w Chemnitz i Prezydium Oddziałów Prewencji Policji w Lipsku,
  - b) w odniesieniu do organów Straży Granicznej lub Policji Federalnej:
    - Prezydium Policji Federalnej,
    - Dyrekcja Policji Federalnej w Berlinie,
    - Dyrekcja Policji Federalnej w Bad Bramstedt w ramach swojej właściwości rzeczowej dotyczącej Kraju Związkowego Meklemburgii-Pomorza Przedniego,
    - Dyrekcja Policji Federalnej w Pirnie w ramach swojej właściwości rzeczowej dotyczącej Wolnego Państwa Saksonii,
  - c) w odniesieniu do organów celnych:
    - Główny Urząd Celny w Stralsundzie,
    - Główny Urząd Celny w Berlinie,
    - Główny Urząd Celny w Poczdamie,
    - Główny Urząd Celny we Frankfurcie nad Odrą,
    - Główny Urząd Celny w Dreźnie,
    - Główny Urząd Celny w Erfurcie,
    - Śledczy Urząd Celny w Hamburgu,
    - Śledczy Urząd Celny Berlin-Brandenburgia,
    - Śledczy Urząd Celny w Dreźnie.

4. Organami właściwymi do współpracy, o której mowa w artykule 1 ustęp 3 są:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) w sprawach wskazanych w punktach 1 - 5 Komendant Główny Policji, a gdy współpraca dotyczy terenów przygranicznych Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie, Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim lub Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu, w zależności od właściwości miejscowej,
  - b) w sprawach wskazanych w punktach 6 - 8 Komendant Główny Straży Granicznej, a gdy współpraca dotyczy terenów przygranicznych Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej lub Komendant Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej, w zależności od właściwości miejscowej,
  - c) w sprawach wskazanych w punktach 9 i 10 Szef Służby Celnej, a gdy współpraca dotyczy terenów przygranicznych Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie, Dyrektor Izby Celnej w Rzepinie lub Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu, w zależności od właściwości miejscowej;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) Prezydium Policji Federalnej,
  - b) organy wymienione w ustępie 3 punkt 2 litera a,
  - c) w sprawach wskazanych w punktach 9 i 10 organy wymienione w ustępie 3 punkt 2 litera c.

Artykuł 3

Tereny przygraniczne

Terenami przygranicznymi w rozumieniu niniejszej Umowy są:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
obszary właściwości miejscowej organów przygranicznych;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
kraje związkowe Berlin, Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie i Wolne Państwo Saksonia.

Rozdział II

Postanowienia ogólne

Artykuł 4

Współpraca bezpośrednia

1. Organy centralne mogą współpracować ze sobą bezpośrednio.
2. Organy przygraniczne mogą współpracować ze sobą bezpośrednio zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym, w sprawach dotyczących przestępczości o znaczeniu regionalnym na obszarze przygranicznym lub jeżeli nie może zostać na czas złożony wniosek za pośrednictwem organów centralnych. Mogą ponadto współpracować ze sobą bezpośrednio za uprzednią zgodą odpowiedniego organu centralnego.

Artykuł 5

Wnioski

1. Współpraca właściwych organów odbywa się na podstawie wniosków. Wnioski te są przekazywane organom drugiej Strony zgodnie z ich właściwością.
2. Wniosek sporządzany jest na piśmie i przekazywany z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych. W szczególnie pilnym przypadku wniosek może zostać przekazany ustnie i niezwłocznie dostarczony na piśmie.
3. Wniosek zawiera nazwę organu wzywającego, opis przedmiotu wniosku i jego uzasadnienie. W przypadku przekazywania informacji uzasadnienie zawiera w szczególności cel i planowany sposób wykorzystania przekazanych informacji. Do wniosku powinny być dołączone niezbędne, związane z nim dokumenty.
4. Do wniosku i odpowiedzi na niego dołącza się tłumaczenie na język urzędowy Strony wezwanej albo na język angielski, chyba że stosuje się formularze dwujęzyczne, uzgodnione pomiędzy właściwymi organami Stron. Z tłumaczenia można także zrezygnować w przypadku, gdy wniosek jest przekazywany za pośrednictwem centrum współpracy, punktu współpracy, o którym mowa w artykule 28, lub organu przygranicznego, o którym mowa w artykule 2 ustęp 3.
5. Jeżeli wniosek zostaje przekazany do organu niewłaściwego do jego realizacji, to ten organ przekazuje go organowi właściwemu lub innemu organowi, o którym mowa w rozdziale IV, i informuje o tym organ wzywający. Organ, któremu przekazano wniosek zgodnie z właściwością realizuje go i odpowiada bezpośrednio organowi wzywającemu.

6. W przypadku całkowitej lub częściowej niemożliwości realizacji wniosku zgodnie z określonymi w nim warunkami, organ wezwany niezwłocznie powiadamia o tym organ wzywający.

7. Jeśli organ przekazujący w momencie przekazania informacji, w tym danych osobowych, udzielił zgody, mogą być one wykorzystane jako dowody w postępowaniu karnym, w ramach którego zostały przekazane.

Rozdział III

Ogólne formy współpracy

Artykuł 6

Wymiana informacji

1. W ramach współpracy, o której mowa w artykule 1 ustępy 1 i 2, właściwe organy, na zasadzie wzajemności i nieodpłatnie, będą na wniosek, w szczególności:

- 1) przekazywać niezbędne informacje mogące przyczynić się do zapobiegania, wykrywania, zwalczania przestępstw oraz ścigania ich sprawców, w tym informacje dotyczące:
  - a) sprawców przestępstw lub osób podejrzanych o ich popełnienie,
  - b) osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa,
  - c) istotnych okoliczności, takich jak czas, miejsce, sposób popełnienia przestępstwa, przedmiot i cechy szczególne przestępstwa oraz naruszonych przepisów prawnych,
  - d) podjętych już czynności i ich wyniku, o ile prawo wewnętrzne Strony wezwanej nie stanowi inaczej,
  - e) powiązań między sprawcami,
  - f) struktur, organizacji oraz metod działania zorganizowanych grup albo związków mających na celu popełnianie przestępstw,
  - g) typowych wzorców zachowań poszczególnych sprawców, zorganizowanych grup albo związków mających na celu popełnianie przestępstw;
- 2) przekazywać niezbędne informacje dotyczące:
  - a) właścicieli, posiadaczy i osób kierujących środkami transportu,
  - b) danych identyfikujących środki transportu,
  - c) dokumentów potwierdzających prawo do prowadzenia środków transportu,
  - d) dokumentów środków transportu,

- e) ustalenia adresu zamieszkania, miejsca pobytu i statusu pobytu oraz wyników kontroli legalności pobytu,
  - f) abonentów i użytkowników sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
  - g) danych z systemów informacyjnych, rejestrów i innych zbiorów danych prowadzonych zgodnie z prawem wewnętrznym danej Strony,
  - h) rozpytania osób,
  - i) sprawdzenia i ustalenia tożsamości osób,
  - j) planowania, przygotowywania i przeprowadzania czynności poszukiwawczych,
  - k) oględzin, zabezpieczania i dokumentacji śladów;
- 3) przekazywać informacje o nielegalnym obrocie środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi oraz prekursorami, o miejscach i metodach ich wytwarzania i przechowywania oraz o miejscach ich przeznaczenia;
  - 4) udostępniać próbki nowych środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów oraz innych niebezpiecznych substancji;
  - 5) wymieniać informacje o przepisach prawnych i doświadczeniach w zakresie nadzoru nad legalnym obrotem środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i prekursorami;
  - 6) przekazywać informacje o nielegalnym obrocie towarami akcyzowymi, o miejscach i metodach ich wytwarzania i przechowywania oraz o miejscach ich przeznaczenia;
  - 7) przekazywać informacje dotyczące wzorów dokumentów, w szczególności uprawniających do wjazdu i pobytu, dokumentów środków transportu i potwierdzających prawo do prowadzenia środków transportu;
  - 8) przekazywać informacje o szlakach i skali nielegalnej migracji oraz o zjawiskach migracyjnych i związanych z tym przepisach prawnych;
  - 9) przekazywać niezbędne informacje przyczyniające się do identyfikacji rzeczy, w szczególności broni, amunicji i materiałów wybuchowych, lub o ich aktualnych i poprzednich właścicielach lub posiadaczach oraz próbki materiałów wybuchowych i innych materiałów niebezpiecznych;
  - 10) wymieniać informacje o planowanych i popełnionych zamachach terrorystycznych, o metodach i technikach działania sprawców tych zamachów lub osób podejrzanych o ich popełnienie oraz o grupowaniach terrorystycznych

planujących popełnienie lub popełniających przestępstwa o charakterze terrorystycznym.

2. Właściwe organy Strony mogą przekazywać informacje z własnej inicjatywy zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym.

3. Jeżeli w ramach współpracy zostały przekazane informacje niewłaściwe, niezwłocznie informuje się o tym organ, który je otrzymał i przekazuje mu informacje właściwe. W takim przypadku organ, który otrzymał te informacje, jest zobowiązany do niezwłocznego ich skorygowania.

4. Jeżeli w ramach współpracy zostały przekazane informacje, których nie wolno było przekazać, niezwłocznie informuje się o tym organ, który je otrzymał. W takim przypadku organ ten jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia lub zniszczenia tych informacji.

Artykuł 7

Wymiana informacji w sprawach o wykroczenia

W ramach współpracy, o której mowa w artykule 1 ustęp 3, właściwe organy będą, na wniosek, nieodpłatnie przekazywać niezbędne informacje mogące przyczynić się do ujawnienia wykroczeń oraz wykrycia sprawców wykroczeń lub osób podejrzanych o ich popełnienie. Przekazywanie obejmuje informacje będące w posiadaniu Strony wezwanej. Artykuł 6 ustępy 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 8

Wymiana informacji między służbami celnymi

Nie naruszając postanowień niniejszej Umowy i innych przepisów prawa, służby celne Stron dokonują wymiany informacji związanych z wykonywaniem zadań w ramach ich kompetencji. Wymiana informacji może odbywać się za pośrednictwem centrum współpracy. Wymiana informacji między służbami celnymi nie jest ograniczona do zasięgu terytorialnego określonego w artykule 3.

Artykuł 9

Wspólne patrole

1. Właściwe organy mogą tworzyć wspólne patrole; organy przygraniczne mogą tworzyć wspólne patrole na terenach przygranicznych.

2. W skład wspólnego patrolu wchodzi co najmniej jeden funkcjonariusz każdej ze Stron. Funkcjonariusze podczas wykonywania wspólnego patrolu podlegają kierownictwu funkcjonariusza Strony, na której Terytorium patrol jest wykonywany.

3. Podczas wykonywania na Terytorium drugiej Strony wspólnego patrolu funkcjonariusz jest uprawniony, zgodnie z prawem wewnętrznym Strony, na której Terytorium prowadzony jest patrol, do:

- 1) podjęcia czynności niezbędnych do ustalenia tożsamości osoby i spisania jej danych,
- 2) przeprowadzania kontroli dokumentów tożsamości, praw jazdy, dowodów rejestracyjnych, ubezpieczeń pojazdów i innych dokumentów,
- 3) przeprowadzania kontroli celnych,
- 4) ujęcia osoby i przekazania jej funkcjonariuszowi drugiej Strony,
- 5) przeprowadzania innych niezbędnych czynności, do których zostanie przybrany przez funkcjonariusza Strony, na której Terytorium patrol jest wykonywany.

4. Podczas wykonywania na Terytorium drugiej Strony wspólnego patrolu funkcjonariusz jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej w dowolnym miejscu; dotyczy to także przypadku tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej.

5. Funkcjonariusze wykonujący wspólny patrol mogą wymieniać niezbędne informacje związane z jego wykonywaniem, w tym dane kontrolowanych osób, o ile jest to zgodne z celami niniejszej Umowy.

Artykuł 10

Działania w sytuacjach szczególnego niebezpieczeństwa

1. W przypadku wystąpienia na Terytorium drugiej Strony bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia albo mienia, funkcjonariusze właściwych organów są zobowiązani do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu niezwłocznego poinformowania o tym właściwego organu Strony, na której Terytorium to niebezpieczeństwo występuje.

2. W przypadku niecierpiącym zwłoki, funkcjonariusze właściwych organów są uprawnieni do podejmowania wszelkich niezbędnych działań na Terytorium drugiej Strony w celu przeciwdziałania bezpośredniemu niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia, w szczególności:

- 1) przekraczania granicy państwowej;
- 2) kierowania ruchem drogowym na miejscu zdarzenia;

3) ujęcia osoby.

3. W przypadku, o którym mowa w ustępie 2, funkcjonariusze właściwych organów podejmujący działania na Terytorium drugiej Strony, są zobowiązani do:

- 1) niezwłocznego przekazania właściwemu organowi Strony, na której Terytorium zaistniało niebezpieczeństwo, informacji o:
  - a) tym niebezpieczeństwie,
  - b) przekroczeniu granicy państwowej,
  - c) podjętych działaniach;
- 2) przestrzegania prawa wewnętrznego Strony, na której Terytorium podejmowane są te działania i wykonywania poleceń funkcjonariuszy właściwych organów tej Strony.

Artykuł 11

Wymiana oficerów łącznikowych

1. W celu usprawnienia realizacji niniejszej Umowy organy centralne Stron mogą wymieniać oficerów łącznikowych.

2. Właściwe organy udzielają oficerom łącznikowym wszelkiej pomocy w celu wykonywania ich zadań.

Artykuł 12

Grupy operacyjno-śledcze

1. Właściwe organy w przypadku równoległego prowadzenia czynności, które pozostają ze sobą w związku uzasadniającym ścisłe współdziałanie w celu zapobiegania, wykrywania lub zwalczania przestępstw, w szczególności przestępstw popełnianych przez zorganizowane grupy, mogą w drodze porozumienia powołać grupę operacyjno-śledczą.

2. Porozumienie, o którym mowa w ustępie 1, reguluje w szczególności:

- 1) przedmiot współpracy;
- 2) okres współpracy;
- 3) skład grupy, z wyznaczeniem funkcjonariuszy kierujących.

3. Współpraca w grupie operacyjno-śledczej polega w szczególności na:

- 1) przeprowadzaniu, na wniosek, odpowiednich czynności, jeżeli są one dozwolone przez prawo wewnętrzne Strony wezwanej;
- 2) przeprowadzaniu spotkań roboczych i koordynowaniu realizowanych czynności.

4. W przypadkach uzasadnionych potrzebami właściwej realizacji czynności, właściwy organ może delegować funkcjonariuszy lub pracowników do wykonywania zadań na Terytorium drugiej Strony w ramach powołanej grupy operacyjno-śledczej. Delegowani funkcjonariusze nie posiadają uprawnień władczych.

5. Oświadczenia prasowe i oświadczenia w innych mediach o działalności i wynikach osiągniętych przez grupę operacyjno-śledczą składane są po wspólnym uzgodnieniu.

6. Po zakończeniu działalności grupy operacyjno-śledczej funkcjonariusze kierujący sporządzają wspólne sprawozdanie w językach urzędowych Stron.

Artykuł 13

Wspólne wykonywanie obowiązków służbowych

1. Właściwe organy jednej Strony, na wniosek właściwych organów drugiej Strony, mogą, w celu udzielenia wsparcia na Terytorium Strony wzywającej, podporządkować im swoich funkcjonariuszy lub pracowników.

2. Podporządkowani funkcjonariusze mogą realizować uprawnienia władcze pod kierownictwem funkcjonariusza właściwego organu drugiej Strony.

3. Czynności podporządkowanych funkcjonariuszy lub pracowników przypisuje się Stronie, na której Terytorium są prowadzone.

Artykuł 14

Inne formy współpracy

1. Właściwe organy mogą pogłębiać współpracę, o której mowa w artykule 1, w szczególności przez:

- 1) sporządzanie wspólnych raportów sytuacyjnych;
- 2) tworzenie wspólnych stanowisk dowodzenia;
- 3) tworzenie wspólnych zespołów zadaniowych lub delegowanie przedstawicieli do nich;
- 4) wyznaczanie osób do stałych kontaktów;
- 5) planowanie i realizowanie wspólnych programów zapobiegania przestępczości;
- 6) wzajemne umożliwianie wizyt studyjnych;
- 7) zapraszanie przedstawicieli właściwych organów w charakterze obserwatora.

2. Właściwe organy mogą, w zależności od potrzeb, organizować spotkania dotyczące kształtu współpracy realizowanej na podstawie niniejszej Umowy. W spotkaniach mogą brać udział przedstawiciele centrum współpracy.

Artykuł 15

Współpraca w zakresie kształcenia i doskonalenia

Właściwe organy oraz ośrodki kształcenia i doskonalenia właściwe dla służb policyjnych, granicznych i celnych mogą w szczególności:

- 1) udostępniać sobie programy kształcenia i doskonalenia;
- 2) stwarzać możliwości uczestnictwa funkcjonariuszy lub pracowników właściwych organów w kształceniu i doskonaleniu;
- 3) wypracowywać wspólne koncepcje kształcenia i doskonalenia;
- 4) przeprowadzać wspólne szkolenia, seminaria, spotkania ekspertów, kursy językowe i ćwiczenia.

Artykuł 16

Współpraca naukowo-techniczna

W ramach współpracy naukowo-technicznej, właściwe organy mogą w szczególności:

- 1) wymieniać doświadczenia dotyczące metod zwalczania przestępczości oraz nowych sposobów działania sprawców przestępstw;
- 2) organizować wspólne spotkania ekspertów;
- 3) udostępniać sobie wzajemnie specjalistyczny sprzęt i specjalistyczne pomieszczenia służbowe.

Artykuł 17

Usprawnianie komunikacji technicznej

Strony usprawniają komunikację i techniczną wymianę informacji pomiędzy właściwymi organami za pomocą odpowiednich środków technicznych i działań organizacyjnych. Strony zapewniają bezpośrednią bezpieczną komunikację techniczną, w szczególności uzgadniają wspólne częstotliwości radiowe.

Rozdział IV

Szczególne formy współpracy

Artykuł 18

Ochrona świadków i osób

1. Właściwe organy jednej Strony mogą na wniosek właściwych organów drugiej Strony udzielać pomocy w zakresie ochrony świadków i osób chronionych zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym.

2. Funkcjonariusze właściwego organu jednej Strony mogą kontynuować działania na rzecz ochrony świadków i osób chronionych na Terytorium drugiej Strony, jeżeli właściwy organ drugiej Strony wyraził na to zgodę. Udzielenie zgody może zostać uzależnione od spełnienia określonych warunków.

Artykuł 19

Współpraca w zakresie zapobiegania i zwalczania terroryzmu

Właściwe organy realizują, zgodnie z prawem wewnętrznym, uzgodnione czynności, jeżeli wymaga tego zapobieganie i zwalczanie terroryzmu.

Artykuł 20

Operacja pod przykryciem

1. Strona wezwana może, na wniosek, udzielić zgody na prowadzenie na swoim Terytorium, operacji pod przykryciem przez funkcjonariusza Strony wzywającej mającego zgodnie z jej prawem wewnętrznym status funkcjonariusza pod przykryciem. Udzielenie zgody może zostać uzależnione od określonych warunków. Do nich może należeć określenie przez Stronę wezwaną sposobu wykorzystania informacji i materiałów uzyskanych w ramach operacji pod przykryciem. Udzielenie zgody oraz określenie warunków następuje zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego Strony wezwanej dotyczącymi czynności funkcjonariuszy pod przykryciem.

2. Wniosek, o którym mowa w ustępie 1, należy skierować do:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Komendanta Głównego Policji,
  - b) Komendanta Głównego Straży Granicznej albo,
  - c) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:

- a) prokuratury, która byłaby odpowiedzialna za udzielenie zgody na prowadzenie operacji pod przykryciem, gdyby operacja pod przykryciem była przeprowadzana przez organy Strony wezwanej, z równoczesnym powiadomieniem Federalnego Urzędu Kryminalnego lub Celnego Urzędu Kryminalnego albo bezpośrednio do Federalnego Urzędu Kryminalnego, albo Celnego Urzędu Kryminalnego,
- b) w przypadkach gdy operacje pod przykryciem w Republice Federalnej Niemiec przypuszczalnie ograniczą się do terenu przygranicznego, o którym mowa w artykule 3, wniosek może być kierowany także do właściwych krajowych urzędów kryminalnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 3 i 4, albo organów, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 1 i 2, albo Śledczych Urzędów Celnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera c tirety 7 - 9, które również powiadamiają Federalny Urząd Kryminalny lub Celny Urząd Kryminalny.

3. Operacja pod przykryciem ogranicza się do pojedynczych, ograniczonych czasowo czynności. Czynności te są wykonywane na podstawie ścisłych uzgodnień między właściwymi organami. Czynnościami tymi kieruje funkcjonariusz Strony wezwanej. Czynności funkcjonariuszy Strony wzywającej przypisuje się Stronie wezwanej.

4. Na żądanie organu, który udzielił zgody, funkcjonariusze Strony wzywającej są obowiązani przekazać wykonywanie czynności funkcjonariuszom Strony, na której Terytorium prowadzona jest operacja pod przykryciem, albo przerwać ich wykonywanie.

5. Właściwe organy Strony, na której Terytorium wykonywane były czynności funkcjonariusza pod przykryciem, są niezwłocznie, pisemnie powiadamiane o ich realizacji i wynikach.

6. Jeżeli ze szczególnie pilnych powodów nie jest możliwe wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ustępie 1, dopuszcza się wyjątkowo kontynuowanie na Terytorium drugiej Strony czynności rozpoczętych przez funkcjonariusza mającego zgodnie z prawem wewnętrznym swojej Strony status funkcjonariusza pod przykryciem, jeśli istnieje poważne niebezpieczeństwo ujawnienia tożsamości funkcjonariusza pod przykryciem, a czynności te ograniczają się do ochrony zmienionej tożsamości funkcjonariusza pod przykryciem. O kontynuowaniu czynności należy

niezwłocznie powiadomić organ drugiej Strony, o którym mowa w ustępie 2. Wniosek, o którym mowa w ustępie 1, zawierający również uzasadnienie usprawiedliwiające kontynuowanie czynności bez uzyskania uprzedniej zgody należy dostarczyć niezwłocznie. Na żądanie Strony wezwanej należy niezwłocznie przerwać czynności oraz poinformować właściwy organ drugiej Strony o czynnościach dotychczas wykonanych na jej Terytorium.

7. Na wniosek, funkcjonariusze pod przykryciem jednej Strony mogą wykonywać czynności w ramach operacji pod przykryciem prowadzonej na Terytorium drugiej Strony zgodnie z artykułem 13. W takim przypadku:

- 1) stosuje się ustęp 1 zdania 2 i 4 oraz ustęp 2;
- 2) czynności funkcjonariusza pod przykryciem następują na podstawie ścisłych uzgodnień pomiędzy właściwymi organami;
- 3) funkcjonariusz pod przykryciem podlega kierownictwu właściwego organu Strony wzywającej;
- 4) po zakończeniu czynności funkcjonariusza pod przykryciem właściwy organ Strony wzywającej informuje o przebiegu czynności.

8. Właściwy organ jednej Strony może wystąpić do właściwego organu drugiej Strony z wnioskiem o przeprowadzenie operacji pod przykryciem przez funkcjonariusza pod przykryciem tej drugiej Strony, na Terytorium Strony wezwanej. Realizację wniosku Strona wezwana może uzależnić od spełnienia warunków zgodnie z jej prawem wewnętrznym. Ustęp 2 stosuje się odpowiednio.

9. Ustępy 1 i 3 - 6 stosuje się także w odniesieniu do operacji pod przykryciem prowadzonej w celu zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, o ile jest to dozwolone przez prawo wewnętrzne Stron. W takim przypadku zgodę na prowadzenie operacji pod przykryciem udziela:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Komendant Główny Policji,
  - b) Komendant Główny Straży Granicznej albo,
  - c) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) Prezydent Policji w Berlinie,
  - b) Prezydium Policji Kraju Związkowego Brandenburgii,
  - c) Krajowy Urząd Kryminalny Meklemburgii-Pomorza Przedniego,
  - d) Krajowy Urząd Kryminalny Saksonii albo,

e) Federalny Urząd Kryminalny.

10. Tożsamość funkcjonariusza pod przykryciem jest utrzymywana w tajemnicy również po zakończeniu operacji pod przykryciem, zgodnie z prawem wewnętrznym Strony wezwanej.

11. Strona wezwana podejmuje niezbędne czynności w celu wspierania Strony wzywającej w związku z wykonywaniem operacji pod przykryciem, w szczególności w celu ochrony funkcjonariuszy Strony wzywającej.

12. Uprawnionymi do wykonywania operacji, o których mowa w niniejszym artykule, są funkcjonariusze:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Policji,
  - b) Straży Granicznej,
  - c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec
  - a) policji Federacji,
  - b) policji krajów związkowych,
  - c) administracji celnej.

Artykuł 21

Przesyłka niejawnie nadzorowana

1. Na wniosek Strona wezwana może udzielić zgody na przesyłkę niejawnie nadzorowaną przedmiotów pochodzących z przestępstw lub przeznaczonych do ich popełnienia, jeżeli w inny sposób ustalenie uczestników czynu lub wykrycie dróg dystrybucji nie byłoby możliwe lub znacznie utrudnione. Udzielenie zgody może zostać uzależnione od określonych warunków. Udzielenie zgody oraz określenie warunków następuje zgodnie z prawem wewnętrznym Strony wezwanej. Strona wezwana może odmówić lub ograniczyć na przesyłkę niejawnie nadzorowaną, w szczególności wówczas, gdy wiąże się to ze szczególnym niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia osób albo dla środowiska.

2. Wniosek, o którym mowa w ustępie 1, należy skierować do:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Komendanta Głównego Policji,
  - b) Komendanta Głównego Straży Granicznej albo,
  - c) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:

- a) prokuratury, w której rejonie rozpoczyna się transport z równoczesnym powiadomieniem Federalnego Urzędu Kryminalnego lub Celnego Urzędu Kryminalnego albo bezpośrednio do Federalnego Urzędu Kryminalnego albo Celnego Urzędu Kryminalnego,
- b) w przypadkach gdy przesyłka niejawnie nadzorowana w Republice Federalnej Niemiec przypuszczalnie ogranicza się do terenu przygranicznego, o którym mowa w artykule 3, wniosek może być kierowany także do właściwych Krajowych Urzędów Kryminalnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 3 i 4, albo organów, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 1 i 2, lub Śledczych Urzędów Celnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera c tirety 7 - 9, które również powiadamiają Federalny Urząd Kryminalny lub Celny Urząd Kryminalny.

3. Strona wezwana przejmuje nadzór nad przesyłką niejawnie nadzorowaną w miejscu przekroczenia granicy lub w innym uzgodnionym miejscu. Właściwy organ Strony wezwanej zapewnia dalszy ciągły nadzór nad przesyłką niejawnie nadzorowaną w takiej formie, by w każdym momencie zapewniona była możliwość jej przechwycenia i zatrzymania sprawców. W razie potrzeby właściwe organy Stron mogą uzgodnić, że przesyłka niejawnie nadzorowana będzie przeprowadzana przez funkcjonariuszy organów obu Stron. W takim przypadku funkcjonariusze organów Strony wzywającej są związani prawem wewnętrznym Strony wezwanej i są zobowiązani do wykonywania poleceń jej funkcjonariuszy. Na żądanie Strony wezwanej należy niezwłocznie przerwać czynności związane z przesyłką niejawnie nadzorowaną. Korzystanie z wyników czynności niejawnego nadzorowania przesyłki możliwe jest tylko w zakresie, na jaki wyraziły zgodę właściwe organy Strony wezwanej.

4. Na wniosek, Strona wezwana może prowadzić przesyłkę niejawnie nadzorowaną, o której mowa w ustępie 1, na jej Terytorium, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że będzie transportowana na Terytorium Strony wzywającej. Realizację wniosku Strona wezwana może uzależnić od spełnienia warunków zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym. Ustęp 2 stosuje się odpowiednio. Strony uzgadniają szczegóły przejęcia nadzoru nad przesyłką niejawnie nadzorowaną.

5. Jeżeli ze szczególnie pilnych powodów nie jest możliwe wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ustępie 1, i istnieje niebezpieczeństwo utraty przesyłki niejawnie nadzorowanej, dopuszcza się w drodze wyjątku kontynuowanie rozpoczętych czynności na Terytorium drugiej Strony. W takim przypadku:

- 1) niezwłocznie po przekroczeniu granicy, powiadamia się organ właściwy, o którym mowa w ustępie 2;
- 2) niezwłocznie składa się wniosek, o którym mowa w ustępie 1, zawierający uzasadnienie szczególnie pilnych powodów i kontynuowania czynności bez uprzedniej zgody.

Na żądanie Strony wezwanej należy niezwłocznie przerwać czynności związane z przesyłką niejawnie nadzorowaną i poinformować właściwy organ drugiej Strony o czynnościach dotychczas przeprowadzonych na jej Terytorium.

6. Zgoda na wniosek w sprawie przesyłki niejawnie nadzorowanej rozpoczynającej się lub kontynuowanej w państwie trzecim udzielana jest tylko wtedy, gdy wniosek zawiera zapewnienie o spełnieniu przez państwo trzecie warunków, o których mowa w ustępie 3 zdania 2 i 3.

7. Uprawnionymi do prowadzenia przesyłki niejawnie nadzorowanej, o której mowa w niniejszym artykule, są funkcjonariusze:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Policji,
  - b) Straży Granicznej,
  - c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) policji Federacji,
  - b) policji krajów związkowych,
  - c) administracji celnej.

Artykuł 22

Obserwacja transgraniczna

1. Obserwacja transgraniczna prowadzona jest zgodnie z artykułem 40 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z następującymi uzupełnieniami. Zgodę na prowadzenie obserwacji transgranicznej udziela:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) Komendant Wojewódzki Policji, Komendant Oddziału Straży Granicznej albo Dyrektor Izby Celnej – w przypadku gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona wyłącznie na obszarze objętym ich właściwością miejscową,
  - b) Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej albo Szef Służby Celnej – w przypadku gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona na obszarze właściwości miejscowej kilku organów przygranicznych lub na Terytorium całego Państwa albo,
  - c) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
prokuratura, w której rejonie ma przypuszczalnie nastąpić przekroczenie granicy. Jeżeli wiadomo, że inna prokuratura niż ta, o której mowa w zdaniu 1, prowadzi już w tej samej sprawie postępowanie, wniosek należy kierować do tej prokuratury.
2. W przypadku obserwacji transgranicznej ze szczególnie pilnych powodów, o której mowa w artykule 40 ustęp 2 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen:
- 1) o przekroczeniu granicy należy niezwłocznie powiadomić:
    - a) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
      - Komendanta Wojewódzkiego Policji, Komendanta Oddziału Straży Granicznej albo Dyrektora Izby Celnej - właściwych ze względu na przypuszczalne miejsce przekroczenia granicy państwowej albo,
      - Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
    - b) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
      - Federalny Urząd Kryminalny, Prezydium Policji Federalnej lub Celny Urząd Kryminalny lub
      - o ile dotyczy to danego obszaru właściwości miejscowej: Krajowy Urząd Kryminalny Meklemburgii-Pomorza Przedniego względnie Prezydium Policji Kraju Związkowego Brandenburgii lub Prezydent Policji w Berlinie, względnie Krajowy Urząd Kryminalny Saksonii, które również powiadamiają Federalny Urząd Kryminalny lub Celny Urząd Kryminalny;
  - 2) obserwacja transgraniczna zostaje przerwana, jeśli nie udzielono na nią zgody w ciągu dwunastu godzin od przekroczenia granicy.
3. Obserwacja transgraniczna może być prowadzona także w celu zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, mogącego stanowić podstawę do ekstradycji, do której ma

odpowiednie zastosowanie artykuł 40 ustępy 1 i 3 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen. W takim przypadku:

- 1) zgodę na prowadzenie obserwacji transgranicznej udziela:
  - a) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
    - Komendant Wojewódzki Policji, Komendant Oddziału Straży Granicznej albo Dyrektor Izby Celnej – w przypadku, gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona wyłącznie na obszarze objętym ich właściwością miejscową,
    - Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej albo Szef Służby Celnej – w przypadku, gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona na obszarze właściwości miejscowej kilku organów przygranicznych lub na Terytorium całego Państwa albo,
    - Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - b) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
    - Federalny Urząd Kryminalny, Prezydium Policji Federalnej lub Celny Urząd Kryminalny lub,
    - Krajowy Urząd Kryminalny Meklemburgii-Pomorza Przedniego względnie Prezydium Policji Kraju Związkowego Brandenburgii lub Prezydent Policji w Berlinie, względnie Krajowy Urząd Kryminalny Saksonii;
- 2) jeżeli ze szczególnie pilnych powodów nie jest możliwe wystąpienie z wnioskiem o udzielenie zgody na prowadzenie takiej obserwacji transgranicznej, funkcjonariusze jednej Strony są uprawnieni do jej kontynuowania na Terytorium drugiej Strony. W takim przypadku stosuje się odpowiednio artykuł 40 ustęp 2 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen oraz ustęp 2 niniejszego artykułu.

4. Obserwacja transgraniczna, o której mowa w ustępach 1 - 3, jako uzupełnienie do artykułu 40 ustępy 1 i 3 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen, prowadzona jest zgodnie z następującymi warunkami:

- 1) Wniosek o udzielenie zgody na prowadzenie obserwacji transgranicznej przekazuje się za pośrednictwem:
  - a) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
    - biura Sirene, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego

Schengen drugiej generacji (SIS II) – w przypadku, gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona na obszarze właściwości miejscowej kilku organów przygranicznych lub na Terytorium całego Państwa albo gdy wniosek jest kierowany do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

- centrum współpracy – w przypadku gdy obserwacja transgraniczna ma być prowadzona wyłącznie na obszarze objętym właściwością miejscową organu przygranicznego. W takim przypadku wniosek o udzielenie zgody na przeprowadzenie obserwacji transgranicznej przekazuje się do wiadomości biura Sirene,

b) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:

- Federalnego Urzędu Kryminalnego lub Celnego Urzędu Kryminalnego lub,
- w przypadkach, gdy obserwacja transgraniczna ograniczy się przypuszczalnie do obszaru przygranicznego, o którym mowa w artykule 3, również bezpośrednio do każdorazowo właściwych krajowych urzędów kryminalnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 3 i 4, lub organów, o których mowa w artykule 2 ustęp 3 punkt 2 litera a tirety 1 i 2, które również powiadamiają Federalny Urząd Kryminalny,

które zapewniają niezwłoczne przekazanie wniosku właściwemu organowi uprawnionemu do udzielenia zgody na prowadzenie obserwacji transgranicznej. Właściwy organ Strony wzywającej powiadamia niezwłocznie również centrum współpracy.

- 2) Właściwe organy obu Stron mogą podjąć decyzję o wspólnym prowadzeniu obserwacji transgranicznej. Funkcjonariusze prowadzący obserwację na Terytorium drugiej Strony podlegają kierownictwu funkcjonariuszy właściwego organu Strony, na której Terytorium prowadzona jest obserwacja transgraniczna;
- 3) Funkcjonariusze prowadzący obserwację na Terytorium drugiej Strony są uprawnieni do ujęcia osoby obserwowanej na gorącym uczynku przestępstwa, sprawdzenia, czy nie posiada ona przy sobie przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu, życiu lub zdrowiu osób, ewentualnego zabezpieczenia takich przedmiotów i podjęcia niezbędnych działań uniemożliwiających ucieczkę ujętej osoby. Funkcjonariusze są zobowiązani do niezwłocznego przekazania tej osoby

funkcjonariuszom drugiej Strony i przekazania im wszelkich informacji związanych z ujęciem;

- 4) Odpisy lub kopie materiałów, pozyskanych w trakcie obserwacji transgranicznej na Terytorium drugiej Strony mogą zostać przekazane Stronie, na której Terytorium prowadzono obserwację transgraniczną, na jej wniosek, zgodnie z prawem wewnętrznym Strony wezwanej.

5. Organy uprawnione do udzielania zgody na prowadzenie obserwacji transgranicznej mogą występować z wnioskiem o prowadzenie takiej obserwacji na własnym Terytorium przez funkcjonariuszy drugiej Strony. W takim przypadku ten wniosek stanowi dla funkcjonariuszy drugiej Strony równocześnie zgodę na przekroczenie granicy i prowadzenie obserwacji transgranicznej. Informacja o miejscu i czasie przekroczenia granicy przez funkcjonariuszy drugiej Strony przekazywana jest niezwłocznie centrum współpracy. Stosuje się odpowiednio ustępy 1, 3 i 4.

6. Uprawnionymi do wykonywania obserwacji transgranicznej, o której mowa w niniejszym artykule, są funkcjonariusze:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Policji,
  - b) Straży Granicznej,
  - c) Służby Celnej,
  - d) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
  - a) policji Federacji,
  - b) policji krajów związkowych,
  - c) Służby Ścigania Celnego.

Artykuł 23

Środki kamuflujące

1. W ramach współpracy, o której mowa w artykułach 20 - 22, funkcjonariusze podczas wykonywania czynności mają prawo do stosowania środków kamuflujących, rozumianych przez obie Strony jako środki, które uniemożliwiają identyfikację funkcjonariuszy oraz środków, którymi posługują się podczas wykonywania czynności, w szczególności dokumentów kamuflujących oraz kamuflujących tablic rejestracyjnych.

2. Właściwe organy Strony wezwanej zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym zapewniają Stronie wzywającej możliwość pozyskania środków kamuflujących niezbędnych do przeprowadzenia czynności.

3. Właściwe organy Strony wezwanej mogą określić sposób wykorzystania, przechowywania i zwrotu środków kamuflujących oraz procedurę w przypadku ich utraty lub zniszczenia.

Artykuł 24

Środki techniki specjalnej

1. Funkcjonariusze właściwych organów jednej Strony, którzy prowadzą czynności, o których mowa w artykułach 20 - 22, mogą stosować niezbędne środki techniki specjalnej na Terytorium drugiej Strony, o ile:

- 1) na podstawie wniosku o udzielenie zgody na prowadzenie tych czynności właściwy organ Strony, na której Terytorium prowadzone są te czynności, wydał zgodę na ich stosowanie;
- 2) jest to dopuszczalne w świetle prawa wewnętrznego Strony, na której Terytorium prowadzone będą te czynności.

2. Wniosek, o którym mowa w ustępie 1 punkt 1, zawiera listę środków techniki specjalnej, które będą mogły być stosowane na Terytorium drugiej Strony przez funkcjonariuszy prowadzących czynności, o których mowa w artykule 20 - 22.

3. W szczególnie pilnym przypadku, o którym mowa w artykule 20 ustęp 6, artykule 21 ustęp 5 lub artykule 22 ustęp 2 i ustęp 3 punkt 2 powiadamia się również o stosowanych środkach techniki specjalnej.

Artykuł 25

Pościg transgraniczny

1. Pościg transgraniczny prowadzony jest zgodnie z artykułem 41 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen, z uzupełnieniami zapisanymi w niniejszym artykule.

2. Najpóźniej w momencie przekraczania granicy funkcjonariusze prowadzący pościg transgraniczny na Terytorium drugiej Strony powiadamiają właściwe organy tej Strony o przypuszczalnym miejscu i czasie przekroczenia granicy przez ściganą osobę i przez funkcjonariuszy prowadzących pościg transgraniczny oraz o posiadanej przez nich broni i wyposażeniu technicznym:

- 1) po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Komendanta Oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na miejsce przekroczenia granicy,
  - b) Komendanta Głównego Policji,
  - c) Szefa Służby Celnej lub,
  - d) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po stronie Republiki Federalnej Niemiec:

organy policyjne lub celne właściwe dla przypuszczalnego miejsca przekroczenia granicy.

Funkcjonariusze prowadzący pościg transgraniczny powiadają niezwłocznie również centrum współpracy.

3. Pościg transgraniczny, w uzupełnieniu do artykułu 41 ustęp 5 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen, prowadzony jest zgodnie z następującymi warunkami:

- 1) funkcjonariusze właściwych organów Strony, na której Terytorium kontynuowany jest pościg transgraniczny, mogą współdziałać w tym pościgu. W takim przypadku pościg transgraniczny koordynują funkcjonariusze właściwych organów Strony, na której Terytorium jest on kontynuowany; funkcjonariusze drugiej Strony działają zgodnie z poleceniami funkcjonariuszy, którzy sprawują koordynację;
- 2) pościg transgraniczny prowadzony jest bez ograniczenia w przestrzeni lub w czasie, także przez granicę powietrzną i wodną;
- 3) funkcjonariusze, prowadzący pościg transgraniczny na Terytorium drugiej Strony, są uprawnieni do zatrzymywania pojazdów;
- 4) w przypadku, gdy ścigana osoba zostanie ujęta, jest ona niezwłocznie przekazywana funkcjonariuszom Strony, na której Terytorium kontynuowany jest pościg transgraniczny.

4. Artykuł 22 ustęp 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 26

Przekazywanie osób pozbawionych wolności

Przekazywanie osób pozbawionych wolności, przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych, może odbywać się w odpowiednio przygotowanych miejscach w pobliżu granicy lądowej lub na lotniskach, w sposób uzgodniony przez właściwe organy.

Rozdział V

Współpraca na terenach przygranicznych

Artykuł 27

Centrum współpracy policyjnej, granicznej i celnej

1. Na Terytorium jednej Strony tworzy się centrum współpracy policyjnej, granicznej i celnej, zwane w niniejszej Umowie „centrum współpracy”. Obsadę centrum współpracy stanowią funkcjonariusze lub pracownicy właściwych organów. Funkcjonariusze i pracownicy działający w centrum współpracy podlegają rozkazom i poleceniom służbowym oraz władzy dyscyplinarnej swoich krajowych przełożonych.

2. Do zadań centrum współpracy należy:

- 1) wymienianie, analizowanie oraz przekazywanie informacji w ramach realizacji niniejszej Umowy na terenach przygranicznych;
- 2) udzielanie wsparcia przy realizacji współpracy zgodnie z niniejszą Umową.

3. Funkcjonariusze i pracownicy centrum współpracy nie są uprawnieni do samodzielnego prowadzenia czynności operacyjnych.

4. Centrum współpracy działa na podstawie porozumienia Stron, określającego w szczególności zakres i sposób współpracy, w tym koszty utworzenia, wyposażenia i funkcjonowania.

Artykuł 28

Inne punkty współpracy

Właściwe organy mogą powołać stałe lub na czas określony punkty współpracy funkcjonariuszy lub pracowników właściwych organów, w szczególności wspólne placówki służb policyjnych, granicznych i celnych. Właściwe organy ustalają w tym celu w szczególności, zakres, sposób i tryb współpracy, w tym koszty utworzenia, wyposażenia i funkcjonowania.

Artykuł 29

Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej

1. W przypadku tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicy wewnętrznej, o której mowa w artykułach 23 – 31 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 ustanawiającego

wspólnotowy kodeks zasad regulujący przepływ osób przez granicę (kodeks graniczny Schengen), przez jedną lub obie Strony, stosuje się następujące postanowienia:

- 1) na Terytorium drugiej Strony mogą zostać utworzone punkty kontroli granicznej, o ile:
  - a) na własnym Terytorium nie ma do dyspozycji odpowiedniego miejsca,
  - b) jest to konieczne do przeprowadzenia kontroli granicznej i,
  - c) właściwy organ drugiej Strony wydał zgodę na te czynności w konkretnym przypadku;
- 2) podczas kontroli granicznej na Terytorium jednej Strony funkcjonariusze drugiej Strony stosują wyłącznie te postanowienia i uprawnienia dotyczące kontroli granicznej, które obowiązują na Terytorium Strony tymczasowo przywracającej kontrolę graniczną i które ci funkcjonariusze posiadają. Przy kontroli granicznej są obecni funkcjonariusze drugiej Strony. Czynności wykraczające poza dokonywanie kontroli granicznej podejmują funkcjonariusze właściwego organu Strony, na której Terytorium prowadzona jest kontrola graniczna według swojego prawa wewnętrznego. Artykuł 9 ustępy 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio;
- 3) kontrolę graniczną należy przerwać na żądanie właściwych organów Strony, na której Terytorium jest prowadzona.

2. Punkty kontroli granicznej powinny znajdować się tak blisko granicy, jak to możliwe.

3. Punktami kontroli granicznej mogą również być transgraniczne trasy ruchu kolejowego i statków.

4. Zgoda, o której mowa w ustępie 1 punkt 1 litera c, może zawierać warunki.

5. Właściwe organy, o których mowa w artykule 2 ustęp 2 punkt 1 litera d oraz artykule 2 ustęp 2 punkt 2 litera d, sporządzają wykazy, w których wyznaczone i opisane są miejsca położone na ich Terytorium odpowiednie do utworzenia punktów kontroli granicznej oraz transgraniczne trasy ruchu kolejowego i statków, wymieniają te wykazy i wzajemnie, niezwłocznie powiadamiają się o zmianach.

6. Koszty związane z kontrolą graniczną i punktami kontroli granicznej ponosi Strona tymczasowo przywracająca kontrolę graniczną. W tym przypadku Strona, na której Terytorium prowadzona jest kontrola graniczna, jest odpowiedzialna za odpowiednie oznakowanie punktów kontroli granicznej oraz za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Rozdział VI

Postanowienia wykonawcze i końcowe

Artykuł 30

Stosunek do innych umów międzynarodowych i do prawa Unii Europejskiej

Niniejsza Umowa nie narusza praw i zobowiązań Stron, wynikających z innych wiążących umów międzynarodowych, w szczególności o pomocy prawnej w sprawach karnych, o pomocy administracyjnej i prawnej w sprawach podatkowych i celnych oraz z prawa Unii Europejskiej.

Artykuł 31

Porozumienia

W celu realizacji niniejszej Umowy właściwe organy Stron mogą zawierać porozumienia.

Artykuł 32

Przekazywanie danych kontaktowych

1. Niezwłocznie po wejściu w życie niniejszej Umowy Strony przekazują sobie drogą dyplomatyczną:

- 1) dane kontaktowe właściwych organów;
- 2) informacje o właściwościach miejscowych organów przygranicznych.

2. Strony powiadamiają się niezwłocznie drogą dyplomatyczną o zmianach informacji, o których mowa w ustępie 1.

Artykuł 33

Koszty

Jeżeli niniejsza Umowa lub porozumienie, o którym mowa w artykule 31, nie zawiera innych regulacji, każda Strona ponosi koszty powstające dla jej organów przy realizacji niniejszej Umowy.

Artykuł 34

Roszczenia odszkodowawcze

1. Strony rezygnują z wszelkich roszczeń odszkodowawczych z tytułu utraty lub uszkodzenia mienia, jeśli szkoda wyrządzona została przez funkcjonariuszy lub

pracowników właściwych organów drugiej Strony podczas wykonywania zadań związanych z realizacją niniejszej Umowy.

2. Strony rezygnują z wszelkich roszczeń odszkodowawczych z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci funkcjonariuszy lub pracowników właściwych organów, jeśli nastąpiło to podczas wykonywania zadań związanych z realizacją niniejszej Umowy. Prawo do roszczeń odszkodowawczych funkcjonariuszy lub pracowników właściwych organów, a także osób uprawnionych do odszkodowania w razie ich śmierci, na podstawie prawa wewnętrznego tej Strony pozostaje tym samym nienaruszone.

3. Ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeśli szkoda wyrządzona została umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

4. Jeśli funkcjonariusze lub pracownicy właściwych organów jednej ze Stron podczas wykonywania zadań związanych z realizacją niniejszej Umowy na Terytorium drugiej Strony wyrządzą szkodę osobie trzeciej, to do odszkodowania zobowiązana jest ta druga Strona, zgodnie z przepisami, które miałyby zastosowanie w przypadku wyrządzenia szkody przez jej własnych funkcjonariuszy lub pracowników. Strona, której funkcjonariusze lub pracownicy wyrządzili szkodę, zwraca drugiej Stronie całą sumę odszkodowania wypłaconego poszkodowanemu lub osobie uprawnionej do odszkodowania po jego śmierci. Zdania 2 nie stosuje się, jeśli funkcjonariusze lub pracownicy właściwych organów, którzy wyrządzili szkodę, działali pod bezpośrednim kierownictwem funkcjonariuszy lub pracowników drugiej Strony, chyba że szkodę wyrządzili umyślnie.

5. Właściwe organy ściśle współpracują ze sobą, aby ułatwić załatwianie roszczeń odszkodowawczych. W tym celu wymieniają one w szczególności wszelkie znajdujące się w ich dyspozycji informacje o przypadkach powstałych szkód.

Artykuł 35

Odpowiedzialność funkcjonariuszy i pracowników

1. Funkcjonariusze lub pracownicy właściwych organów jednej Strony, którzy na podstawie niniejszej Umowy wykonują czynności na Terytorium drugiej Strony, są zrównani z funkcjonariuszami lub pracownikami drugiej Strony, w odniesieniu do przestępstw popełnionych przez nich lub wobec nich.

2. Funkcjonariusze lub pracownicy właściwych organów ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną i cywilną na zasadach określonych w ich prawie wewnętrznym.

Artykuł 36

Uprawnienia funkcjonariuszy na Terytorium drugiej Strony

1. Funkcjonariusze właściwych organów jednej Strony, którzy na podstawie niniejszej Umowy, wykonują czynności na Terytorium drugiej Strony, zobowiązani są do przestrzegania prawa wewnętrznego tej drugiej Strony. Nie przysługują im uprawnienia władcze, o ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.

2. W ramach realizacji niniejszej Umowy funkcjonariusze na Terytorium drugiej Strony, uprawnieni są do:

- 1) noszenia umundurowania lub innych widocznych znaków identyfikacyjnych;
- 2) posiadania broni, amunicji i sprzętu oraz użycia ich jedynie w przypadku uprawnionej obrony siebie lub innych osób. Kierujący czynnościami funkcjonariusz Strony, na której Terytorium są one wykonywane, może w indywidualnym przypadku i zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym wyrazić zgodę na użycie broni, amunicji i sprzętu w zakresie przekraczającym cele określone w zdaniu 1;
- 3) posiadania i użycia środków przymusu bezpośredniego;
- 4) posiadania i użycia psów służbowych i środków technicznych niezbędnych do pełnienia służby, w tym środków łączności;
- 5) używania pojazdów służbowych, jednostek pływających lub statków powietrznych, w szczególności korzystania z atrybutów pojazdów uprzywilejowanych.

3. Właściwe organy drugiej Strony mogą wyłączyć uprawnienia, o których mowa w ustępie 2, lub uzależnić je od spełnienia dodatkowych warunków.

4. Właściwe organy informują się o dopuszczalnych rodzajach broni i amunicji do niej oraz środkach przymusu bezpośredniego.

Artykuł 37

Tymczasowe przekraczanie granicy państwowej

Jeżeli jest to konieczne ze względu na infrastrukturę drogową, funkcjonariusze lub pracownicy jednej Strony mogą wjeżdżać na Terytorium drugiej Strony, posiadając broń i amunicję, w celu niezwłocznego i najkrótszą drogą ponownego wjazdu na swoje Terytorium. Funkcjonariusze nie posiadają uprawnień władczych.

Artykuł 38

Czynności w środkach komunikacji na trasach transgranicznych

1. Funkcjonariusze właściwych organów jednej Strony mogą w związku z czynnościami realizowanymi na swoim Terytorium prowadzonymi zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym na transgranicznych trasach ruchu kolejowego i statków pasażerskich wjeżdżać na Terytorium drugiej Strony z niezbędnymi środkami, o których mowa w artykule 36 ustęp 2, by dosiadać się do tych pociągów lub statków pasażerskich lub po zakończeniu czynności na Terytorium drugiej Strony wysiadać i powracać na swoje Terytorium. Jeżeli czynności rozpoczęte na swoim Terytorium zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym, w szczególności kontrola osób lub rzeczy, nie mogą zostać zakończone do pierwszej zgodnej z rozkładem jazdy stacji kolejowej, przystani lub portu na Terytorium drugiej Strony, mogą być one kontynuowane na Terytorium drugiej Strony poza pierwszym zgodnym z rozkładem jazdy postojem tylko za zgodą właściwych organów tej Strony.

2. Właściwe organy drugiej Strony powiadamia się uprzednio za pośrednictwem centrum współpracy o planowanym przekroczeniu granicy.

3. Osoby ujęte lub przedmioty zabezpieczone w ramach czynności, o których mowa w ustępie 1, przekazuje się właściwym organom drugiej Strony na najbliższej stacji kolejowej, przystani lub porcie na Terytorium drugiej Strony, na którym pociąg lub statek regularnie się zatrzymuje.

Artykuł 39

Klauzula dotycząca suwerenności

Jeżeli jedna ze Stron uzna, że realizacja wniosku lub przeprowadzenie działania na podstawie niniejszej Umowy może naruszyć jej suwerenność, zagrażać jej bezpieczeństwu lub innym istotnym interesom, albo też mogłaby naruszać jej prawo wewnętrzne lub utrudniała prowadzone czynności operacyjno-rozpoznawcze lub toczące się postępowanie karne, albo mogła zagrażać bezpieczeństwu osób biorących udział w tych czynnościach lub w tym postępowaniu, może ona odmówić całkowicie lub częściowo realizacji współpracy lub uzależnić ją od spełnienia określonych warunków.

Artykuł 40

Ochrona informacji niejawnych

1. W ramach współpracy na podstawie niniejszej Umowy, właściwe organy mogą wymieniać informacje niejawne bezpośrednio.

2. Ochrona informacji niejawnych między Stronami w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy będzie regulowana postanowieniami Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec w sprawie wzajemnej ochrony informacji niejawnych, sporządzonej w Gdańsku dnia 30 kwietnia 1999 r.

Artykuł 41

Klauzula o ochronie danych osobowych

Jeżeli na podstawie niniejszej Umowy przekazane zostaną dane osobowe, wówczas do ich ochrony stosuje się poniższe postanowienia z uwzględnieniem prawa wewnętrznego Strony otrzymującej:

- 1) Właściwy organ otrzymujący dane osobowe, zwany dalej „organem otrzymującym” informuje, na wniosek właściwego organu przekazującego dane osobowe, zwanego dalej „organem przekazującym”, o sposobie wykorzystania przekazanych danych i o osiągniętych wynikach;
- 2) Wykorzystanie danych przez organ otrzymujący jest dopuszczalne tylko w celu w jakim zostały przekazane, zgodnie z niniejszą Umową i pod warunkami przewidzianymi przez organ przekazujący. Ograniczenia dotyczące przetwarzania danych obowiązujące na podstawie prawa wewnętrznego organu przekazującego powinny być przestrzegane przez organ otrzymujący. Ponadto ich wykorzystanie jest dopuszczalne na innych warunkach lub w innym celu współpracy zgodnym z niniejszą Umową, za zgodą organu przekazującego;
- 3) Organ przekazujący zwraca uwagę na prawidłowość przekazywanych danych oraz na potrzebę i współmierność w odniesieniu do celu przekazania. Danych nie przekazuje się, jeśli organ przekazujący ma powód by przypuszczać, że naruszałoby to cel jego prawa wewnętrznego lub podlegający ochronie interes osób, których to dotyczy. Jeżeli okaże się, że zostały przekazane dane niewłaściwe lub dane, których nie wolno było przekazać, należy niezwłocznie powiadomić

o tym organ otrzymujący. W takim przypadku jest on zobowiązany do niezwłocznego skorygowania lub zniszczenia danych;

- 4) Osobie, której dotyczą przekazywane dane, należy na jej wniosek udzielić informacji o przekazywanych o niej danych oraz o przewidywanym celu ich wykorzystania. Obowiązek udzielenia tej informacji nie istnieje, jeśli interes publiczny leżący w nieudzieleniu informacji, przeważa nad interesem danej osoby w uzyskaniu informacji. Prawo osoby zainteresowanej do uzyskania informacji o danych, jakie istnieją o niej, zależy od prawa wewnętrznego tej Strony, do którego organu został złożony wniosek o udzielenie informacji. W odniesieniu do udzielania informacji na wniosek osoby, której dotyczą przekazane dane, ma zastosowanie prawo wewnętrzne Strony, do której organu został skierowany wniosek;
- 5) Każda osoba, która poniosła szkodę w wyniku niezgodnej z prawem operacji przetwarzania danych lub w wyniku innego czynu niezgodnego z prawem wewnętrznym Strony przyjętym zgodnie z prawem Unii Europejskiej dotyczącym ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej, jest uprawniona do otrzymania odszkodowania za wyrządzoną szkodę od administratora danych lub innego organu właściwego zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym. Administrator danych oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, agencję lub inny organ, który samodzielnie lub wspólnie z innymi określa cele i sposób przetwarzania danych osobowych, Jeżeli dane osobowe zostały przekazane przez właściwy organ drugiej Strony, odbiorca, ponosząc zgodnie z prawem krajowym odpowiedzialność wobec poszkodowanego, nie może na swoją obronę powoływać się na zarzut nieścisłości otrzymanych danych. Jeżeli odbiorca wypłaci odszkodowanie za szkodę spowodowaną korzystaniem z nieprawidłowo przekazanych danych, właściwy organ, który dane te przekazał, zwraca odbiorcy kwotę wypłaconego odszkodowania, uwzględniając ewentualne błędy leżące po stronie odbiorcy;
- 6) Jeżeli prawo wewnętrzne obowiązujące organ przekazujący przewiduje szczególne terminy usuwania oraz okresowego przeglądu przekazanych danych osobowych, wówczas organ przekazujący ustala je organowi otrzymującemu. Niezależnie od tych terminów dane te należy usunąć jak tylko przestaną być potrzebne do celu, w jakim zostały przekazane;

- 7) Organ przekazujący i organ otrzymujący odnotowują w aktach fakt przekazania, odbioru i usunięcia danych;
- 8) Organ przekazujący i organ otrzymujący są zobowiązane do skutecznej ochrony przekazanych danych przed nieuprawnionym dostępem, nieuprawnionym dokonywaniem zmian oraz przed ich nieuprawnionym ujawnianiem.

Artykuł 42

Ewaluacja umowy

Przedstawiciele właściwych organów Stron co najmniej co trzy lata spotykają się w celu ewaluacji niniejszej Umowy.

Artykuł 43

Języki

Właściwe organy Stron przy realizacji niniejszej Umowy posługują się językiem polskim, niemieckim lub angielskim.

Artykuł 44

Rozwiązywanie sporów

1. Spory dotyczące interpretacji lub realizacji niniejszej Umowy będą rozwiązywane w drodze bezpośrednich rokowań między właściwymi organami Stron.
2. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte w trybie, o którym mowa w ustępie 1, spory będą rozwiązywane w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 45

Stosunek do obowiązujących umów i porozumień

1. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy tracą moc następujące Umowy:
  - 1) Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o ułatwieniach w odprawie granicznej, sporządzona w Warszawie dnia 29 lipca 1992 roku;
  - 2) Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o przejściach granicznych i rodzajach ruchu granicznego, podpisana w Bonn w dniu 6 listopada 1992 roku;
  - 3) Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy policji i straży granicznych na terenach przygranicznych, podpisana w Berlinie dnia 18 lutego 2002 roku;

4) Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz szczególnie niebezpiecznych przestępstw, podpisana we Wrocławiu dnia 18 czerwca 2002 roku.

2. Porozumienia, zawarte na podstawie umów wskazanych w ustępie 1 punkty 3 i 4, zachowują moc na okres obowiązywania niniejszej Umowy albo do czasu zastąpienia ich nowymi porozumieniami zawartymi na podstawie niniejszej Umowy.

Artykuł 46

Wejście w życie

1. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania noty późniejszej informującej o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych dla jej wejścia w życie.

2. Umowa niniejsza jest zawarta na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą ze Stron. W takim wypadku utraci moc po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania noty informującej o wypowiedzeniu.

Sporządzono w Zgonzeldu....., dnia 15 maja..... roku
2014.....

w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia

Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia

Rządu Republiki Federalnej Niemiec

